

7. UGİK Uluslararası Genç İşadamları Kongresi
8 NİSAN 2021
MÜSİAD GENEL MERKEZ

Sayın Bakanım,
Sayın Bakan Yardımcım,
Değerli MÜSİAD Üyeleri ve Dostları,
Genç MÜSİAD Başkanı ve Genç MÜSİAD Üyeleri Kardeşlerimiz
İş Dünyası ve STK'ların Değerli Başkan ve Temsilcileri,
Hanımefendiler, Beyefendiler,

Genç MÜSİAD'ımızın, 7'ncisini düzenlediği Uluslararası Genç İşadamları Kongresi'nde
hepinizi saygıyla selamlıyorum; hoş geldiniz.

Değerli Misafirler,

MÜSİAD'ın geleceği olarak gördüğümüz ve bu sebeple bilhassa tazelenme sürecimiz kapsamında yapı ve işleyiş modelini değiştirerek çok daha özgün ve özerk bir yapıya kavuşturduğumuz GENÇ MÜSİAD Komitemizi, Yerel Üst Kurulumumuza emanet ederek onların, hem yurt içinde hem yurtdışındaki saha yaygınlığımızın gelecek unsuru olmasını sağladık. Bir bakıma, teması "Geleceği bugünden fark etmek" olan UGİK buluşmasının, gençleri ve gençler üzerine kurulacak yenilenmeyi esas alan pratik açılımını, ilk olarak tazelenme ile gerçekleştirmiş olduk. Geleceği bugünden fark ettik.

Bir toplumun genç nüfus oranı kadar, o nüfusun nitelik zenginliği ne kadar güçlüyse, o toplumun geleceğin stratejilerini belirleme ve adaptasyon süreçleri de, o denli hızlı ve sürdürülebilir olacaktır. Günümüz dünyası, özellikle Batı dünyası, nüfus açısından yaşlanıyor ve ilaveten nüfus artış hızında son 10 yılda hatırı sayılır bir azalma yaşıyor. Hatta marka değeri yüksek firmalarını bile devredecek kendinden sonraki bir nesil bulmakta zorlanıyor. Biz de ise durum bu kadar vahim değil olmamakla beraber doğurganlık oranlarımızdaki düşüş bizleri düşünmeye sevk etmelidir. Ancak sadece genç bir nüfusa sahip olmak, geleceğin jeopolitik atlasında kilit ülke olmak anlamı taşımaz. Gençler elbette bir ülkenin, geçmiş envanterinin aktarılacağı gelecek kodlarıdır. Fakat bu kodların da gelişimi devamlı kılacak, üretken arayüzler haline gelmesinin bazı koşulları vardır. Sadece teknik gelişim değil, bu gelişimi devredecek nitelikli, çağının gereklerinden haberdar, çok yönlü ve çok disiplinli bir eğitimden geçmiş, dünyanın diğer medeniyetlerinin kültürleri ile hemhal içinde olan, dil ve tarih bilme kozunu kültürel penetrasyon sağlama adına stratejik bir şekilde kullanabilen, geçmişi okuyarak ve geçmişin kodlarını geleceğin ihtiyaçları ile birleştirip stratejik planlar yapabilecek, ahilik kültürünü benimsemiş bir nesle ihtiyacımız vardır. En azından geleceği bugünden fark edebilecek genç profili, bizim açımızdan budur.

Değerli Misafirler,

Pandemi bir kırılma anıydı. Sıkışan dünya ekonomisi ve jeopolitik güç dengelerinin, ticari çıkışlarla kendilerine müttefik arayışına girdiği, yeni bir ekonomik soğuk savaşın ayak seslerini duymaya başladığımız ve bunun yansımalarını da 2016 yılından itibaren hızla azalan üretim ve artan emtia fiyatları ile gözlemlediğimiz bir süreçte, ekonomik üretkenlik, Doğu'ya doğru kayarken Pandemi, pimi çekilmiş bir bomba gibi klasik üretim, tüketim, paylaşım, iş ve yaşam modellerimizin üzerine düştü. Salgın ile başlayan ekonomik kriz her ne kadar ulusal ekonomileri devlet destekli bir yapı içinde kendi içine kapatsa da, dijital gelişim bunun tam aksi yönde hareket etti. Çünkü bir araya gelme ve birlikte iş yapma şeklimiz temas engeli ile karşılaştı. Bu da bize yeni iş yapma modelleri sundu.

Pandemi, bize ekonomik olarak kendine yetebilmeyi öğrettiği kadar yeni üretim, tüketim ve yaşam modellerini de dikte etti. Önceleri bu koşullara uyum sağlamada zorlansak da bugün yavaş yavaş hayatın rutin akışının bir parçası haline geldi. Uzaktan çalışma sistemi, Batı'da neredeyse tamamen yerleşmeye başladı. İşyerindeki sabit maliyetlerin düşmesi ve uzaktan çalışan personelin, belirlenen kurallar çerçevesinde iş akitlerindeki sorumluluklarını firma dışından da yapabildiğini gören iş dünyası, bu modele hukuki bir çerçeve de getirerek sistemi bir alternatif değil, bir model olarak onayladı. Hatta ofislerin gerekli olup olmadığının tartışıldığı bir dönem sonrası, ortak ofislerin zaruri gerekler ile kullanılacağı, onun dışındaki tüm işlerin online ortamda karşılıklı etkileşim ile yapılacağı ikinci bir iş modeli bizlere sunuldu. Bilhassa beyaz yakalı istihdamının, Pandemi bitse bile bu şekilde çalışma hayatında değerlendirileceği açıktır.

Eğitim modellerimiz değişmeye başladı. Gerçi biz dâhil bazı toplumlarda bu hala yeterince oturmasa da, uzaktan eğitimin süreklilik kazanması ve örgün eğitim yanında sürekli bir alternatif olarak da devam etmesi bizce bu sürecin değerlendirilmesi adına iyi bir fırsattır. Örgün eğitim imkanının, kısa ya da uzun vadeli sıkıntılar, hastalık ya da zorunlu diğer haller ile bulamayan gençlerimizin, çocuklarımızın, derslere hemen online bağlanması ve geri kalmamaları adına çift alternatifli bir sistem olarak değerlendirilmeli ve altyapılar buna uygun olarak geliştirilmelidir.

Çünkü Geleceğin dünyası her ne kadar teknik gelişim vaad etse, de bir o kadar yeni tehditlerle de bizleri beklemektedir: olası yeni salgınlar, iklim değişikliği ve bunun sonucu ortaya çıkacak üretim sıkıntıları, biyolojik silahlanmaya kadar giden yeni nesil laboratuvar ürünü hastalıklar. Tüm bunlara karşı bizi bekleyen geleceği, eğer şimdiden fark etmek istiyorsak üretim ve tedarik zincirlerinin aksamadan devam edeceği üsler, doğayı ve insanı önceleyen yapılar, su başta olmak üzere doğal kaynaklarımızın verimli işletilmesi ve enerji kaynaklarının yenilenebilir enerji yatırımları ile desteklenen bir yapıya oturtulması gerekir. Bu nedenle üretimi kesmeden, aksatmadan; üretimi insan doğasının bir parçası haline getirerek ve enerjiden yatırım sermayesine kadar, kendi kendine yetebilen üretim ve ticaret üsleri kurmamız gerekmektedir. Biz MÜSİAD olarak SBB tarafından devlet himayesine alınan ve adına üretim ve ticaret üsleri dediğimiz; KOBİ'leri ve startup'ları geleceğe hazırlayan, üretim ve tedarik zincirlerini her türlü salgın ve felakette aksatmada devam ettirecek, sektörel uzmanlaşmaya doğru sanayileştirme akımını, bünyesindeki eğitim kurumları ile öğrencilere yerinde eğitim avantajı ile öğreten, gençleri geleceğin iş modellerine bu şekilde hazırlayan bir model geliştirdik. Yarın ikincisinin de basın tanıtımını yapacağız. Geleceği bugünden fark eden ve tazelenme sürecimizin meyvelerinden olan bu projeyi Sanayi Bölgeleri ve Yerleşkeleri Komitemiz hayata geçirdi.

Tarım konusunda bizleri kendine yeten bir ülke statüsüne çıkaracak akıllı tarım stratejilerini bugünden hayata geçirmek zorundayız. MÜSİAD olarak bir iş modeli olarak sunduğumuz ve yeni yönetim döneminde çok daha geliştirilerek hayata geçirilecek akıllı tarım kentler projemizin, özünde de belli bölgelerde sıkışan ve bu nedenle yaşam kalitesi düşen insan popülasyonunu tersine göç ile tarıma kazandırmak, tarım arazilerini verimli birer üretim üssüne çevirmek, uygun toprak, uygun ürün ve iç üretim-dış talep ekseninde üretim planlamaları yaparak gıda güvenliğini uzun vadede kontrol altına almayı hedeflemektedir. Kırsalda şehir konforu sloganıyla yola çıkan bu model kırsal şehirleşmenin de önünü açmaktadır. Bu da şehir markaları oluşturmada önemli bir girdi sağlamaktadır. Geleceği bugünden fark eden bu projeyi, tazelenme Komitelerimizden Kırsal Kalkınma Komitesi hayata geçirdi. Bu proje tamamen siz değerli gençler düşünülerek planlanmıştır. Geleceği bugünden fark edebilmek adına bazal ihtiyaçların ve bilhassa kaynakların verimli kullanımının göz ardı edilmemesi gerekir. Bugün türev piyasalarda değerli metal emtiaları yerine, tarımsal üretim çıktılarının çok daha yüksek alım ve geri ödemelerle işlem gördüklerini bilmekteyiz. Türevde satılan tarım emtiaları gelecekte topraklarımızda yetişenin bile, bize ait olmaması anlamına gelecektir.

Kıymetli Misafirler,

MÜSİAD olarak desteklediğimiz TARS Girişim Sermayesi Fonu ile tarım, gıda ekosisteminin dünyada öncü olması için, insana değer veren ve ortak aklın ürünü olan yenilikçi teknolojilerin etkin kullanılmasında rekabetçi iş modelleri geliştiren, sermayesini sürekli büyüten alternatif bir fon ve yatırım modeli hedefledik. Böylece liderlik yapma potansiyeline sahip, küresel rekabette öncü olabilecek firmaların katma değer oluşturmaları için akıl, sermaye ve emek sağlamaları adına ortak bir platformun oluşmasına öncülük yaptık. Tarım biyo-teknolojisinden çiftlik yönetimine, mekanizasyondan inovatif gıdaya kadar geniş bir yelpazede yatırım alanları sunan bu girişimi, Akıllı Şehirler ve Şehir Ekonomileri Komitemiz gerçekleştirdi. Biz de destek olduk.

Bakınız, geleceğin dünyasında yatırımın dili de, yöntemi de, diplomasisi de tanım ve jargonu da değişmektedir. Eskiden sadece doğrudan yabancı yatırım için devreye giren devlet iştirakleri ya da örgütleri, bugün yetersiz kalmaktadır. Artık yatırımcı, ne lideri ne devlet kurumunu ne de yazılı evrakları dinlemektedir. Yatırımcı, paraya bakmakta onun değerlendirileceği her ülkeyi, birer yatırım alanı gibi görüp, tıpkı menkul değerler yatırım sepeti oluşturur misali, farklı ülkelere yatırımları dağıtarak riski satın almış doğrudan yatırım sepeti oluşturmaktadır. Devletler birbirlerine sadece menfaatleri doğrultusunda uzak ya da yakın olurlar; dostluk-düşmanlık gibi kavramlar ise uluslararası ilişkiler literatüründe anlamsızdır. Ticaret ve yatırım şimdi devletlerin yeni müttefikleşme kriteridir.

Ancak artık sahada devlet eliyle kurulmuş örgütler değil, bağımsız STK'lar ya da sermaye örgütleri vardır ve bunlar, devletin demirden eline geçirilmiş kadife eldivenlerdir.

Bizler, başta MÜSİAD gibi saha yaygınlığı ve derinliği tartışmasız devasa boyutlara ulaşmış sermaye yapıları olarak, yatırımın yönünü belirleyen yeni aktörleriz. Şimdi iki yeni kavram üzerinde dönen yatırım stratejileri oluşturmak zorundayız: Investor Trader, investment trading. Yatırımcı taciri ve yatırım ticareti.

Devletler artık sadece üretim değil, sermaye üsleri de kurarak ya ücretli elemanlar aracılığıyla, ülkelerdeki yatırımcı potansiyelinin datasını, kendi ülkelerine aktarıp onlara uygun stratejiler geliştirmekte ve onlar daha ülkeyi bulmadan yatırım paketleri sunmaktadırlar.

Bir başka yöntem ise, çapraz yatırım dediğimiz bir ülkenin kaynakları ile diğer ülkenin finansörlerini buluşturarak, çıktığı ya da yatırımın bir sonraki ayağını ana ülkeye doğru akıtmaktır. Yani geleceğin yatırım stratejisini belirlemek isteyen Türkiye, sadece kendi ülkesine yatırım çekmekle kalmayıp, aynı zamanda ülke dataları arasında eşleştirme yaparak finansör ile kaynağı bir araya getirip, bu işin ticaretini de yapabilir. Bu ajans sistemi, devlet eliyle kontrol edilebilecek bir yapı değildir, burada gönüllü ateşeler ve sermaye örgütleri devreye girecektir.

Bunun dışında Türkiye; Özbekistan, Kazakistan, Mısır, Kuzey Afrika, Orta Afrika ve hatta Suriye gibi toprak ve kaynak zengini ülkelere bazal üretimini kaydırarak sanayileştirme politikasını kendi topraklarında yapabilir. Böylece katma değeri yüksek ürünlerin ve yüksek teknoloji üretimi endüstrinin, geleceği adına daha verimli kullanılabilir.

Nasıl ki münhasıran ekonomik bölge kavramı varsa, birbirlerine gerek kara gerekse deniz komşuluğundaki ülkelerin yatırım bölgeleri ve yatırım adaları inşa etmeleri ve bunun üretim çıktılarının paylaşımı adına hukuki altyapılarını düzenlemeleri de yakındır.

Burada ada kelimesini elbette coğrafi terim olarak almamak gerekir. Yatırım adaları, birçok ülkenin çapraz yatırım ağı ile buluştuğu ve serbest ticaret bölgesi gibi serbest yatırım bölgesi statüsü alacak ve uluslararası hukukta devletlerin pay ve kullanım koşullarının düzenleneceği bölgeler olacaktır.

Aksi halde Çin'in bugün Orta Afrika'da ya da Fransa'nın hala ve ısrarla Kuzey Afrika'da ve Libya'da yaptığı tek taraflı ekonomik kısıkaç, gittikçe artan ülkeler arası ekonomik soğuk savaşın bir gün çok daha ağır bedellerle patlamasına yol açacaktır. Tipik Nash kuralları gibi herkesin üzerinde tahakküm kurmak isteyeceği bir yer, /sonunda kimse için yeterince verimli çıktılar üretemez. Bu nedenle geleceğin yatırım dünyası, ortak yatırım adalarında birleşir. Netice itibariyle giderek yaşlanan dünyada artan nüfusu ve genç nüfus potansiyeli ile Afrika devasa bir Pazar olarak herkesin menziline girmiştir.

MÜSİAD olarak M-TIA adını verdiğimiz ve TC Yatırım Ofisi ile ilk görüşmelerini yaptığımız ve inşallah yeni dönemde seçtiğimiz yurtdışındaki pilot şubelerimizle uygulamaya geçireceğimiz MÜSİAD Trade and Investment Agencies sistemi ile yatırım ticaretini de yatırım için gerekli eşleştirme ve havuz oluşturma faaliyetlerini de yeni nesil yatırım modellerine uyumlu olarak tasarladık.

Bizler yatırımı, sıcak para girişleri ve sadece belli bölgelere dış yatırımcının süreli olarak konuşlanması olarak algılamıyoruz. Geliştirilen her proje, artık geleceğin dünyasında bir yatırım ve fon aracıdır. Gayrimenkule dayalı projeler bile menkulleştirilerek birer yatırım aracına dönüşür. Hatta menkulleşen bu değerler, milli bir kripto para birimi adına bir teminat şeklini alabilir. Yıllardır değiştirdiğimiz Proje borsasının kurulması, fikri de aslında dünyadaki nakit bolluğunun sadece finansal piyasalarda para üzerinden kazanç şeklinde değerlendirilmesi değil, projelere doğru döndürülmesi şeklindedir. Yatırım ticareti yapıldığı sürece yatırıma konu her faaliyet, bir proje olarak gerek spot, gerekse derivatif işlemlere menkul değer olarak pay edilir. Geleceğin parasal mekanizması bu şekilde işleyecektir. Nakitin bitmesi daha kaç yılımızı alır, bilinmez. Ancak dijital işlemler üzerinden ödeme yapmaya ve bu ödemelerin hukuki altyapılarını revize etmeye alışmış bir toplum, bundan sonra tüm varlıkların değerlendirme işlemleri adına ve bunların kullanım tarihlerini de kendi yatırım ya da ticaret işlemleri için para yerine kullanacaktır. Yani yatırımlarımız aslında ticaretimizin ödeme şekli haline gelecektir.

Kıymetli misafirler,Kıymetli gençler,

Çok şükür kendi arabamızı üretir hale geldik. Artık yeşil mutabakata da uyumlu bir şekilde içten yanmalı motorlardan elektrikli araçlara geçiş oldukça hızlı bir şekilde gerçekleşmektedir. Otomotiv sektörü sürekli dalgalanan yapısına karşın hiçbir şekilde yok olacak sektörlerden değildir. Ancak tüm dünyada gerek trafik sorunu gerekse artan enerji maliyetleri sebebiyle araç sahipliğinde görülen azalma, mobilite alışkanlıklarımızın da gelecek dönemde sorgulanması anlamına geliyor. Daha az seyahatin, daha az etkileşimin ve yeni iş yapma modellerinin etkisi zamanla ulaşım adına çok daha az zaman harcanacağı bir dünyayı göstermekte. Ayrıca dijitalleşme sadece belli sektörlerdeki talep düzenini değiştirmedir. Araç sahipliğinde tüketicinin araçtan beklentilerine de yansdı. Artık tüketiciler araç kullanmaya çok fazla odaklanmadan, hatta ev konforunda ve evini işini kontrol ederek yol almak adına tasarlanmış otomobilleri talep etmektedirler.

Mobilite ekosistemi, akıllı şehirlerin ve şehir teknolojilerinin gelişmesine paralel olarak paylaşım sistemi modelini de gündeme getirdi. Artık otomobiller şahsın değil o şehirdeki bir mahallenin, bir sokağın ya da bir sitenin malı ve belli saatlerde kişiler bu araçlarla ihtiyaçlarını görebilmek üzere akıllı bir ağ üzerinden denetlenmektedirler.

Çin gerek akıllı şehir uygulamasına otomobilleri eklemeye, gerekse elektrikli akıllı araç üretiminde ciddi yatırımların yapıldığı bir ülke. Çin önümüzdeki 10 yıl için bu alana 130 milyar Dolar ayırırken klasik araba üreticilerinin ise, üretim bandları değiştirip yeni tip modeller için 300 milyar dolar civarında bir yatırıma yönelecekleri tahmil edilmektedir. Türkiye bu trendin gerisinde kalmamalıdır. Kalmayacaktır da.

Kıymetli Misafirler,

Sözlerimi sonlandırırken yine en başa döneceğim. Evet, geleceğin dünyasında olabilecek bazı konulara değindik. Peki bu değişimleri kimler yönetecek? Stratejist CEO'lar. Yani şirketinin hem strateji belirleyen danışmanı, hem tüm üretim ya da çalışma süreçlerinden haberdar olan her departmanın görev ve sorumluluklarına ve yaptığı işlere haiz olan, denetimi sürekli tutan, dış alemdeki değişimlere kurumunu, hemen adapte edebilen, dış paydaşlar ile olan bağlantılarda kurumu adına inisiyatif alabilen, çok disiplinli bir eğitimden geçmiş, hukuki prosedürlerden mali tablolara kadar, her türlü yönetsel süreçlerin yanında teknik ve teknolojik değişimleri de yakından takip edecek ve bunların çalışma ve işleme sistematüğini bilecek; sözün özü tam teçhizatlı bir yönetim şefi olacak gençlere ihtiyacımız var.

Bu yöneticiler aynı zamanda dil becerisi, belagat, ikna teknikleri, toplantı ve stres yönetimi, devlet ve bürokrasi işleyişi, becerilerine sahip, insanı önceleyen, çalışanlarına yakın, empati kuran kısaca patrona iş bırakmayan genç ve zinde dimağlara ihtiyacımız var. Stratejist CEO konusunda çalışmalar var ve yapılmaya da devam ediyor. Çünkü geleceği yönetecek liderler olmadığı sürece, geleceğin dünyasında kurulan hayaller askıda kalır.

Unutmayın genç arkadaşlar; yarını bugünden fark et, temanız altında sizi yarın çok daha keskin bir rekabet sistemi bekliyor. Üstelik pek çok işin akıllı sistemler tarafından kotarıldığı ve hatta yönetildiği bir dünyada kendi alanınızı korumanız bugünkü kadar kolay olmayacak. Yarışacağınız bu kez sadece insan rakipleriniz değil, bizzat kendi ürettiğiniz akıllı sistem ve yazılımlar olacak. Bu nedenle daha bugünden kendinizi ve donanımlarınızı geleceği fark etmek adına gözden geçirin.

Kıymetli Misafirler,

Bu değerli organizasyonun gerçekleşmesinde emeği geçen başta Genç MÜSİAD Komitemizin bağlı olduğu Yerel Üst Kurulu Başkanımız Ahmet Şekerli Bey'e, Genç MÜSİAD Başkanımız Yunus Furkan Akbal'a profesyonel kadromuza ve herkese teşekkürlerimi sunuyor, sizleri saygı ve muhabbetle selamlıyorum. başta olmak üzere, bu önemli organizasyonda emeği geçen herkese teşekkür ediyor, sizleri saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

Abdurrahman KAAN
MÜSİAD Genel Başkanı